

מבעד למסוה (שעורים בהסתכלות)

ובכן, רבותי, נגמר!

אין לנו עוד מה לראג ולהצטער ואין לנו מה להתר אונן ולהתמרמר. חלילה על רע מצד

בנו בביתנו הלאומי. יש לנו ב"ה מי שדואג בשבילנו שם בחבריה הלאומים והכל הולך וטוב בעולמנו עכשיו, הכל "כפתר ופרח" — "אולרייט!"

שערו בנפשכם: שם בלשכת-הפלהדרין אשר בפלמ"ח של שלום בג'ניבה נתוערו שרי המלכיות ונתכנסו ראשי המטות מחסידי אומות העולם ובראשם ידידנו הפרופיסור ראפארד כדי לקבע עתים לתורת השלום כצוותא ובהברותא. טרחו וינעו אנשי-השלום וסרסורידמצוה למצא עצה כיצד לשפר את היהסים בינינו ובין שכנינו בדבר הכתל-המערכי. ונפלו סו"ס על המצאה נאונית ולא שברו חלילה את ראשם, ההיינו: שהיהודים ישתמשו בכסאות מטולטלים ומקופלים שבהם משתמשים הרועים בכמעות האלפים. ולא עוד אלא ששלחו את חברי המשלחת שלנו לנדר על האלפים במקלות הרועים כדי למצא תריסר כסאות-מנוחה לצאן מרעיתם בא"י.

וגמאד אני לי את ההכרים שלנו את הרב עזריאל, דינגוף וארלורוב בשעה שיחזרו ברכבת טעונים על נבם כ"א ארבעה כסאות רועים כדי להראות לערבים ולקבל את הסכמתם — כסאות שאין בהם חשש של "חזקה" אלא "חזק" או מעשה "חזק", הוכא ואטולא גמורה. ולא לחנם אמר תלמידי הליצן שחבר-הלאומים העמיד מתחת לועד-הלאומי שלנו כסא (ביינקעלע" בלע"ז)...

ובכ"ז לא טוב עשו שם בג'ניבה, שלא פנו אלי תהלה במברק או כרדיוגרם לדרש בעצתי ולהמלך עמי תהלה. אנכי הייתי משיא להם עצה טובה: במקום שחברי המשלחת שלנו יכתתו את רגליהם על האלפים, מוטב שיבואו באן להנותם של כספי ודיסקין, למשל, והיו מוצאים בה כסאות מקופלים שאפשר לשימם אפילו בכיס כמלית-תפליון. להבריל, ואין בהם חלילה משום הפרעה לחמור המערכי העובר דוקא באמצע התפלה, כידוע...

ולא עוד אלא, שהייתי מנרב את ה"פח" שלי מבית-הכרם לאחר שברכתי עליו, ברוך שפטרני ומציע לפני הועד דהתם להעמידו בין כסאות-הרועים לפני הכתל וישמש כקדושה כראוי לו. ותיתי להם לתלמידים העסקנים משויי ציה, שהעלו בחכתם את "הלויתן" ורכשו בשבילנו את הפרופיסור, שהוא מיצד ורואג לגורלנו ושוקד על תסתתם של ישראל. ובשי

קראתי את המצאתו זו הנפלאה נזכרתי מבלי משים באותו השובדי "בעל ההמצאות" אשר בחזיון "המכול" בשעה שעמד ורקד: "כסא ומראה" — "כסא ופח" — "כסא וזכר וכסתות" ! חבל רק, ש"הדרבן" שלנו מופיע רק פעם אחת בשנה, בפורים, מהמת שאצלנו ב"ח כל השנה פורים ומעינות הנפט שבארצנו יוכיחו! ...

ובכלל זה יהא נקוט בידכם תמיד: אם תרצו לדעת מה שנעשה בביתכם תשאלו מאת שכניכם ואם תרצו לדעת מה שנעשה בא"י תקראו את עתוני חו"ל. ביחוד הנני שבערצון מעת שבאה לידי החוברת האחרונה של ה"זשואי-טריביון" מיום 2 ליולי, הוברת היובל המאה וחמשים לקהליה אמריקה, עתון מהודר שיש בו מ"חלב הצפרים" וגם מדור קבוע בכל שבוע לידיעות מ"פלסטין". ועל המדינות בו יאמר: כי המצב החומרי בא"י הוא מלא תקוות — על זה יעידו שני הסעיפים דלקמן. כשעבר הרב יעקב מאיר בעיר קונסטנצה בררכו לקרלסבד הצהיר פרוש לכתבה של הסט"א כי המצב המדיני בא"י הוא "מסוין"; ממשלתו של לורד פלומר לא הביאה חלילה שום אכזבה לאחב"י והעיקר, המשבר הכספי והחומרי בא"י הולך ונגמר — "כאלאס, מאפיש!"

ואורך כתיב:

מעינות ותחומות של נפט ישנם בביתנו הלאומי והבאר שחפרו בעומק של 150 מטר בתוך פרדסו של ערבי אצל יפו הלא תוכיח! גם בסביבות ים המלח נתגלו אוצרות של נפט בזמן האחרון. ידיעות משמחות ומרנינות-לב ממש בשורות טובות ישועות ונחמות מסר הרב מא"י, אלא שריח של נפט נודף מהן...

בנראה, נתכוון החכם-באשי בזה להשיג פיע על המשא-זמתן בדבר המלוה לא"י והועיל לעשות את בית-הלאומי ל"מוכשר-קרדיט" כשם שהועילו האליאנסיסטים בעירנו ור' אלמאליח שלנו בראשם להרים את הפרנק ע"י התרומות הגדולות שהביאו לתת באספתם הידועה...

ואפילו אומות העולם, מלכים ובני מלכים ממש, מקנאים בנו! מעשה בכ"מלך, אמיר מעבר לירדן מזרחה, שהזמין אליו ט"ז אורחים מאחב"י, מעין ועדת החמשה-עשר שלנו, שישבו לפניו על המהצלאות בדגלים מקופלות תחתיהם כדרך בני-דודנו, שתו ספה שחור בספלים זעירים ובקול תרועה גדולה כשכנינו והיו מוזמנים לשלחו לסעודת-מלכים, הבאה ב"רוז ולחמח" (ארו ובשר), כריכת רפתאות ומעד דנים, כיד חמלך, והכל ב"מולגות-של-אמא", כלומר בעשר האצבעות. ובין לגימה ללגימה היו משיחין עמו בידידות ורעות על הנפט

הזורם בא"י ועל ושכיתות באנגליה ובעמאן... ולא ידע האמיר כי כל מה שיש במערב הירדן יש גם במזרח: מעינות נפט מפכים למטה ושכיתות נהגים ומנהיגים למעלה, וסדנא דארעא חד הוא... * *

את אשר יגורנו בא בא! סוף-סוף הגיעה השמועה המעציבה בעתונים ע"א פטיריו של מושלנו החביב. לא הוא ירד חליקה ואף לא הורידו אותו ממשטרתו אלא שהיא ירדה, כלומר: משרתו והוא נשאר במחילה בלא "דו"ב" בירושלם. וכפי שמודיעים לי תלמידי מפסידי הרשות בסודי-סודות (קונפידנשיאל בלע"ז), כמובן, נשלחים כבר דיסטריקט, כלומר, לא עוד מ"ח"ז אלא נחות-דרגא — לא "גוברנור" אלא "דיסטריקט-אופיסר", לא פחה ולא קאימאקאם אלא פשוט מודיר קטן. וכל "המאכער" בירושלם יהיה, כנראה, המזכיר האזרחי וכל המכשלה הזאת תהת ידו. ומושלנו החביב הן לא ילך חלילה ליפו — מעלין בקדש ואין מורידין! ...

הוי, כמה טרחות טרח וכמה יגיעות יגע המסכן בשנה האחרונה כדי לכטל את רע הנזרה מלונדון ולהציל את ירושלם מירידתה זו, ואולם אין מול לישראל, כנראה, ולא נסתיע מילתא כשמיא. וסוף-סוף באה השעה הארורה ולפסחה מאתנו עטרת-ראשנו וממשל-תנו בירושלם, ומכיון שנגזרה גזרה מן השמים

שוא כל החכמות והתחבולות ואפילו הכרכורים והנסיעות לרומי ולאמריקה במכוניות פורד... ועכשיו מה יהיה גורלנו? הן זחן אסון כפול בשבילנו ובשביל בני-דודנו. כי מי ישכין שלום בין שני הצדדים כמושלנו זה? מי יגן עלינו ביום עברה וזעם ויעמיד מכוניות משורינות לשמר עלינו בנכי מוסא? מי יש-מיענו את הפסוקים העכרים-הבדיטיים: עלי-כם שא-לאום! "או: "רד, רד!" שהיה חוזר בעברית דוקא לכל יהודי, שפנה אליו לעזרה, או מי ילך לברך את בני-דודנו בלשונם ביום עידם וצומם, כידוע?

וחוששני מאד — הלאוי שאשקר! — שטא יבוא חלילה אחר תחתיו, שאין לו חוש והכנה בארכיאולוגיה ויבטל את "המוזיאום" הירושלמי שיצר מושלנו כאן אך ורק לעתי-קות, שלא יבוא בה חלילה שמץ פסול של חדושות. מי יודע אם לא יעלה על דעת המזכיר או אחר לשפר חלילה את העיר ולחלל את קדושתה ע"י סרסבי-ר"ל, שירוש בר-חובות ירושלם עיה"ס ממש כמו בחוצות קהירו ההוללה או פרוז ההומיה? ומי יגיד את עצמו ראשונה על פסו הטרכביי בירושלם, כפי שהצהיר בפירוש מושלנו בחניגת-בנקס שנערכה לכבודו בלונדון? ובכלל, רבותי, שואל אני מכם מי יגשים כאן את ביתנו הלאומי וזולתו? ...

אכן קשה עלינו הפרידה אך ורק זוהי תקותינו חיחידה ונחמתנו בענינו, שכל חשמו

עה היא ברותא ובשקר יסודה, ככל השמועות האלו... שהגיעו עד כה ממש כמו "המות" של הראיים שלנו, והשנית, נשאר... עוד דרך אחת — לשלח מחאה מירושלם ללונדון נגד פטורי המושל ולדרש בכל תקף שישאר בינינו, ועל החתום: כל סותרי ירושלם לזכר-החנויות בשנה זו וביתור חברי המשלחת של ועד-העיר, זכר לחורבן...

והעיקר שיפנו אלי לעריכת-התלגרמה, מפני שאין כמוני "מוזיק" לתלגרמי-מחאות, זהו, כמו שאומרים, הסוס שלי, שאני רוכב עליו תמיד. ומובטחני ש"תלגרמקה" שלי ללונדון תועיל ממש כמו שהועילו כל המחאות שלנו אל המושל בענין חרירות ודכתל-המערכי... * *

ובכל זאת, רבותי, כמו שאמרתי לכם עוד בתחלת שעורי זה — אין מה לדאג ולהצטער, ריוח והצלה יעמד ליהודים ממקום אחר. ולא דוקא מלונדון ומהמלוה לא"י, שלפי ה"סך-הכל" שעשו לנו ב"רפורט" הרשמי של המשלה וביחוד בעתונים לא נשאר לנו מהמוזמנים, כמו שאומרים הבריות, אפילו "חלה על המוציא", ואעפ"י שהמהגרם הורגשטיין חלק כבר בעתון חת"א את כל החלואה בין אנ"ש ונתן את חלק הארי ל"נשר" ול"נשר" ובכלל לאחב"י שהם נצרכים גדולים, כידוע, ומכר במחילה את עוד חרוב עוד לפני התפשו...